

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۹۰۸۹۷

دانشگاه علوم اسلامی رضوی
پایان نامه دوره کارشناسی ارشد
رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی

پولشویی از منظر فقه و حقوق موضوعه

دانشجو

محمدباقر گرایلی

استاد راهنما

دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی

استاد مشاور

دکتر حسین میرمحمدصادقی

کتابخانه اساتید و دانشجویان
فصل ۱۰۰

۱۳۸۶ / ۱ / ۲۵

۱۳۸۵

۹۰۱۹۳

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضاء هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای **محمد باقر کرایلی**

تحت عنوان: **پولشویی از منظر فقه و حقوق موضوعه**

را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند

اعضاء هیأت داوران

۱. استاد راهنما **علی حسین نجفی ابرند آبادی**

۲. استاد مشاور **حسین محمد خجسته**

۳. استاد ناظر محاسبات **شیخ ازادی**

۴. نماینده شورای تحصیلات تکمیلی **سید محمد...**

فرم چکیده پایان نامه تحصیلی دوره تحصیلات تکمیلی

نام خانوادگی دانشجو: گرایلی	نام: محمدباقر
استاد راهنما: دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی استاد مشاور: دکتر حسین میرمحمدصادقی	
رشته: حقوق جزا و جرم‌شناسی	تاریخ دفاع: ۸۵/۲/۲۱
عنوان پایان نامه: پولشویی از منظر فقه و حقوق موضوعه	
کلید واژه‌ها: پولشویی، فقه جزائی، حقوق موضوعه، اصول و قواعد فقهی و حقوقی، مظاهر اولیه پولشویی، تطهیر پول	
چکیده:	
<p>پولشویی به عنوان یکی از پیامدهای جهانی‌سازی، در زمره جرائم سازمان یافته فراملی می‌باشد، لکن دارای سابقه چندان زیادی در حقوق جزای بین‌الملل و داخلی نمی‌باشد و در عین حال، به علت شدت و آثار مخرب این جرم، در کنوانسیونها و معاهدات بین‌المللی بسیاری از آن یاد شده و بر مبارزه با آن تأکید گردیده است که مقنن کشور ما نیز، به پیروی از آن در صدد اتخاذ رویه‌ای مناسب برای مبارزه با این جرم به وسیله تصویب قانون برآمده، لکن به عللی راه صواب را نپیموده است.</p> <p>کنوانسیونها و معاهدات مختلف، تعاریف مشابه و متعددی از این جرم ارائه نموده‌اند که این تعاریف با اندک تفاوتی در حال ورود به حقوق موضوعه کشور ما می‌باشد و قانونی درباره این جرم در حال تصویب است، لکن با توجه به این که قوانین کشورمان مبتنی بر فقه بوده، مبانی جرم‌انگاری آن در فقه تجزیه و تحلیل شده است.</p> <p>با توجه به این که در روند جرم‌انگاری، کشف و تعقیب این جرم تعارضاتی با اصول و قواعد مسلم فقهی و حقوقی وجود دارد، این تعارضات در حوزه فقهی و حقوقی بررسی شده و به طور مطلوبی حل گردیده است و در عین حال، پاسخهای فقهی و حقوقی که در راستای پیشگیری و مبارزه با این جرم قابلیت بکارگیری را دارد در قوانین موضوعه به کار گرفته شده و بررسی شده است.</p>	
امضاء استاد یا اساتید راهنما	

تقدیم به:

پیشگاه مولی الموحدین، امیر المؤمنین، أسد الله الغالب،
حیدر کرار، قهرمان عدالت، پیشگام در مبارزه با
زراندوزی و فساد، حضرت علی بن ابی طالب
علیه السلام، همو که تعرض به بیت المال را، حتی برای
برادر نیز بر نمی تابید.

تشکر و تقدیر فراوان:

از استاد راهنمای گرانمایه ام جناب دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی که از راهنماییهای ارزنده‌شان در این رساله برخوردار بودم.

سپاس و امتنان بی‌شماره:

از استاد مشاور ارجمندم جناب دکتر حسین میرمحمدصادقی که مشاورت‌های راهگشاییشان در این پایان‌نامه چراغ راه من بود.

و قدردانی بی‌پایان:

از اساتیدی که در علم اندوزی و تحصیل من نقش داشته‌اند.

از باغبان پیر زندگی‌ام، پدر عزیزم که در تمام مراحل زندگی و تحصیل راهنما و مشوق من بوده‌اند، و تقدیم به روح مادرم ارجمندم
و از همسر فداکارم که با صبر و بردباری خود، زمینه انجام این تحقیق را برایم فراهم کرد.

فهرست

- ۱ مقدمه
- الف: پیشینه تحقیق در این موضوع ۱
- ب: اهمیت موضوع ۲
- ج: پرسشهای تحقیق ۶
- د: فرضیه تحقیق ۶
- ه: روش تحقیق ۷
- و: کلید واژه‌ها ۷
- ز: معرفی مباحث کلی پایان‌نامه ۷
- فصل اول: مفاهیم، ویژگیها و آثار ۹
- ۱۰ مقدمه
- ۱-۱- کلیات ۱۱
- ۱-۱-۱- پیشینه پولشوئی ۱۱
- ۱-۱-۱-۱- پیمان‌نامه وین ۱۹/دسامبر/۱۹۸۸ ۱۵
- ۱-۱-۱-۲- اعلامیه کمیته بال ۱۵

- ۱-۱-۱-۳- تشکیل نیروی ویژه اقدام مالی (FATF) ۱۵
- ۱-۱-۱-۴- گزارش گروه اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی ۱۶
- ۱-۱-۱-۵- پیمان نامه شورای اروپا ۱۷
- ۱-۱-۱-۶- الگوی تنظیمی سازمان ایالت‌های آمریکا ۱۷
- ۱-۱-۱-۷- دستورالعمل جامعه اروپایی ۱۸
- ۱-۱-۱-۸- قطعنامه سازمان‌های بین‌المللی کمیسیون بورسهای اوراق بهادار ۱۸
- ۱-۱-۱-۹- قانون نمونه برای مبارزه با پولشویی ۱۹
- ۱-۱-۱-۱۰- پیمان نامه مبارزه با جرائم سازمان یافته فراملی ۱۹
- ۱-۱-۱-۱۱- کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (کنوانسیون مریدا) ۲۰
- ۱-۱-۲- تعریف جرم پولشویی ۲۰
- ۱-۲-۱- تعریف جرم پولشویی از دیدگاه فقه ۲۱
- الف: احکام اولیه و احکام ثانویه ۲۱
- ب: پولشویی و فرق آن با تطهیر مال بوسیله خمس ۲۲
- ۱-۲-۲- تعریف پولشویی از دیدگاه حقوق موضوعه ۲۴
- الف: منابع بین‌المللی ۲۴
- ۱- تعریف کنوانسیون وین ۱۹۸۸ ۲۴
- ۲- دستورالعمل جوامع اروپایی مارس ۱۹۹۰ ۲۵
- ۳- کمیسیون بین‌آمریکائی کنترل و سوء استفاده از مواد مخدر ۲۵
- ۴- تعریف مصوب سازمان بین‌المللی پلیس کیفری ۲۶
- ۵- گروه اقدام مالی برای مبارزه با پولشویی (FATF) ۲۶
- ۶- تعریف پولشویی در کنوانسیون پالرمو ۲۰۰۰ ۲۶
- ۷- تحلیلی اجمالی بر تعاریف فوق ۲۷
- ۸- مصادیق تطهیر پول ۲۹
- ب: تعریف پولشویی از دیدگاه قوانین داخلی ۳۰
- مفهوم جرم منشأ ۳۱
- ۱-۱-۲-۳- انواع پولهای قابل شستشو و مراحل آن ۳۴

- الف: انواع پولهای قابل شستشو..... ۳۴
- ب: مراحل پولشوئی..... ۳۵
۱. جایگذاری:..... ۳۵
۲. لایه چینی..... ۳۶
۳. یکپارچه سازی..... ۳۷
- ج: مأمنها یا بهشتهای مالیاتی..... ۳۸
- ۱-۱-۳- میزان تطهیر پول و روشهای آن در جهان..... ۳۹
- ۱-۱-۳-۱- میزان تطهیر پول در ایران و جهان..... ۳۹
- الف: میزان تطهیر پول در جهان..... ۳۹
- ب: میزان تطهیر پول در ایران..... ۴۱
- ۱-۱-۳-۲- روشهای پولشوئی..... ۴۲
- الف: تصفیه پول..... ۴۳
- ب: استفاده از بانکهای فاسد..... ۴۴
- ج: استفاده از پوششهای تجاری مشروع..... ۴۶
- ۱-۱-۴- عناصر تشکیل دهنده جرم پولشوئی..... ۴۷
- ۱-۱-۴-۱- عنصر قانونی..... ۴۸
- الف: در اسناد بین المللی..... ۴۹
۱. کنوانسیون وین ۱۹۸۸ و پالمو..... ۴۹
۲. تطهیر پول در پیش نویس کنوانسیون ملل متحد علیه فساد مالی (معروف به مریدا)..... ۴۹
- ب: در قوانین داخلی..... ۴۹
- ۱-۱-۴-۲- عنصر مادی..... ۵۰
- الف: اسناد بین المللی..... ۵۰
- ب: در قوانین داخلی..... ۵۲
- بررسی عنصر مادی جرم پولشوئی در قوانین داخلی..... ۵۳
- ۱-۱-۴-۳- عنصر روانی..... ۵۹

- الف: در اسناد بین‌المللی ۵۹
- ۱- کنوانسیون وین ۱۹۸۸ ۶۰
- ۲- کنوانسیون پالرمو ۲۰۰۰ ۶۲
- ۳- کمیسیون بین‌آمریکائی کنترل سوء استفاده از مواد مخدر ۶۲
- ب: در قوانین داخلی ۶۳
- ۱-۲- نخستین جلوه‌های مبارزه با پولشویی در حقوق ایران ۶۵
- مقدمه: ۶۵
- ۱-۲-۱- در قانون اساسی (اصل ۴۹) ۶۵
- ۱-۲-۱-۱- تعریف ثروتهای بادآورده ۶۵
- ۱-۲-۱-۲- مختصری پیرامون مبانی فقهی این اصل ۶۶
- الف: قرآن ۶۷
- ب: اخبار ۶۹
- ۱-۲-۱-۳- قانون نحوه اجرای اصل ۴۹ ق.ا ۷۲
- ۱-۲-۲- در قوانین موضوعه ۷۳
- ۱-۲-۲-۱- مواردی که اشاره به پولشویی دارد ۷۳
- الف: آئین‌نامه دادگاهها و دادرهای انقلاب، مصوب ۵۸/۳/۲۷ ۷۳
- ب: اموال ناشی از سرقت (ماده ۶۶۲ ق.م.ا. مصوب ۱۳۷۵) ۷۴
- ۱-۲-۲-۲- مواردی که صرفاً به اموال حاصله از جرائم اشاره دارد ۷۴
- ۱-۳- ویژگیها و آثار جرم پولشویی ۷۹
- مقدمه ۷۹
- ۱-۳-۱- ویژگیهای جرم پولشویی ۷۹
- ۱-۳-۱-۱- فراملی بودن ۸۰
- ۱-۳-۱-۲- تعدد مباشر و سازمان یافتگی ۸۱
- ۱-۳-۱-۳- حرفه‌ای عمل کردن در راستای کسب سود ۸۳

- ۱-۳-۱-۴- مجرمانه‌تر بودن فعالیت معاونین از مباشرین ۸۳
- ۱-۳-۱-۵- سخت بودن کشف و اثبات این جرم ۸۴
- ۱-۳-۱-۶- شیوه‌های مورد استفاده در خصوص کشف و اثبات جنایات سازمان یافته ۸۶
- الف. استفاده از مخبران ۸۶
- ب. استفاده از فنون ویژه تحقیق ۸۷
- ج. مجازات ایجاد مانع در روند دادرسی ۸۸
- د. تبادل اطلاعات و همکاری‌های بین‌المللی ۸۹
- ه. همکاری مؤسسات مالی و بانکی ۸۹
- ۱-۳-۱-۷- دیگر خصوصیات ۸۹
- ۱-۳-۲- اثرات پولشوئی ۹۰
- ۱-۳-۲-۱- آثار اقتصادی ۹۱
- الف: تخریب بازار مالی ۹۱
- ب: تخریب بخش خصوصی ۹۲
- ج: تخریب بخش واقعی اقتصاد ۹۳
- د: کاهش کنترل دولت بر سیاستهای اقتصادی ۹۳
- ه: تاثیر منفی بر توزیع درآمد ۹۴
- و: افزایش ریسک برای فعالیتهای خصوصی سازی ۹۵
- ۱-۳-۲-۲- آثار جرم شناختی ۹۵
- ۱-۳-۲-۳- آثار سیاسی، اجتماعی ۹۶
- فصل دوم: مبانی حرمت و جرم‌انگاری پولشوئی در فقه جزائی و لایحه پولشوئی ۹۷
- مقدمه ۹۸
- ۱-۲- مبانی حرمت و جرم‌انگاری پولشوئی در فقه جزائی ۹۹

- ۹۹ ۲-۱-۱- جرم‌انگاری پولشوئی تحت عناوین فقهی
- ۹۹ ۲-۱-۱-۱- جرم‌انگاری پولشوئی به عنوان یک جرم فقهی مستقل
- ۱۰۲ ۲-۱-۱-۲- بغی
- ۱۰۶ ۲-۱-۱-۳- افساد فی الارض
- ۱۱۰ مصادیق دیگر افساد فی الارض
- ۱۱۰ ۱- آدم ربائی
- ۱۱۱ ۲- موارد دیگر
- ۱۱۱ ۲-۱-۱-۴- ممنوعیت اکل مال به باطل
- ۱۱۳ ۲-۱-۱-۵- حرمت اعانه بر اثم
- ۱۱۵ ۲-۱-۱-۶- ضمان ایادی متعاقبه بر مال مغضوب
- ۱۱۹ ۲-۱-۱-۷- مصلحت
- ۱۲۰ ۲-۱-۲- پولشوئی و قواعد فقهی
- ۱۲۱ ۲-۱-۲-۱- قاعده لاضرر
- ۱۲۱ الف: مدرک قاعده
- ۱۲۲ ب: مدلول قاعده
- ۱۲۳ ج: تعارض بین ضررین و تطبیق آن با موضوع مورد بحث
- ۱۲۶ ۲-۲-۱-۲- قاعده ید
- ۱۲۶ الف: مدرک قاعده
- ۱۲۷ ب: مدلول قاعده
- ۱۲۷ ج: حل تعارض با موضوع مورد بحث
- ۱۲۹ ۲-۲-۱-۳- قاعده سوق
- ۱۲۹ الف: مدرک قاعده
- ۱۳۰ ب: مدلول قاعده
- ۱۳۱ کدام مدلول اقرب به قاعده است؟
- ۱۳۳ ج: تعارض این قاعده با قوانین پولشوئی و حل آن
- ۱۳۴ ۲-۲-۱-۴- قاعده صحت فعل غیر

- الف: مدرک قاعده..... ۱۳۴
- ب: مدلول قاعده..... ۱۳۷
- ج: تعارض قاعده با موضوع مورد بحث..... ۱۳۸
- ۱-۲-۵- قاعده تسلیط..... ۱۳۹
- الف: مدرک قاعده..... ۱۳۹
- ب: مدلول قاعده..... ۱۴۰
- ج: بیان تعارض و حل آن..... ۱۴۱
- ۱-۲-۳- اصول مخدوش در روند جرم‌انگاری پولشوئی..... ۱۴۱
- ۱-۲-۳-۱- اصل براءت..... ۱۴۱
- ۱-۲-۳-۲- ممنوعیت تجاوز به حریم خصوصی اشخاص..... ۱۴۳
- ۲-۲- جرم پولشوئی در لوایح تقدیمی دولت..... ۱۴۶
- مقدمه..... ۱۴۶
- ۱-۲-۲- بررسی کلی این قوانین..... ۱۴۶
- ۲-۲-۲- بررسی آخرین اصلاحیه قانون مبارزه با پولشوئی..... ۱۴۸
- ۳-۲-۲- اشکالات شورای نگهبان به لایحه پولشوئی..... ۱۵۹
- ۱-۳-۲-۲- ارتکاب جرم پولشوئی توسط مرتکبین جرم منشأ..... ۱۶۱
- ۲-۳-۲-۲- حکم معاون و شریک در جرم پولشوئی..... ۱۶۱
- ۳-۳-۲-۲- پولشوئی، تعدد و تکرار..... ۱۶۲
- ۴-۳-۲-۲- پولشوئی مرکب یا ساده..... ۱۶۳
- ۵-۳-۲-۲- پولشوئی آنی یا مستمر..... ۱۶۴
- ۶-۳-۲-۲- پولشوئی مطلق یا مقید..... ۱۶۶
- ۷-۳-۲-۲- پولشوئی و ترک فعل..... ۱۶۷
- ۳-۲- پاسخهای فقهی و حقوقی به این جرم..... ۱۶۹
- مقدمه..... ۱۶۹

- ۱۶۹ ۲-۳-۱- پاسنهای پیشگیرانه
- ۱۷۰ ۲-۳-۱-۱- پیشگیری از طریق اصلاح نظام ثبتی
- الف: نارسائیهای موجود در نظام ثبت و انتقال رسمی اموال غیر منقول ۱۷۲
۱. ثبت املاک براساس پلاک ثبتی ۱۷۲
۲. عدم ثبت خلاصه معاملات در دفتر املاک ۱۷۳
۳. عدم اجرای طرح کاداستر ۱۷۳
۴. صدور سند رسمی برای املاک تصرف شده (مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت اسناد و املاک کشور) ۱۷۴
- ب: بررسی راهکارهای اصلاح نظام موجود برای پیشگیری از تقلبیر پول از طریق اموال غیر منقول ۱۷۵
- ۲-۳-۱-۲- پیشگیری از طریق اصلاح سیستم بانکداری ۱۷۵
- الف: وظائف مؤسسات مالی در بخش رسمی ۱۷۶
- ۱- شناسائی مشتری ۱۷۶
- ۲- نگهداری سوابق ۱۷۹
- ۳- گزارش دهی موارد مشکوک ۱۸۰
- ب: بخش غیر رسمی ۱۸۲
- ۲-۳-۱-۳- پیشگیری از طریق جرم‌انگاری کارشناسانه ۱۸۳
- اشکالات: ۱۸۵
- ۲-۳-۱-۴- پیشگیری از طریق تبلیغ اعتقادات مذهبی ۱۸۶
- پیشگیری در فقه و امر به معروف و نهی از منکر ۱۸۶
- الف. ادله امر به معروف و نهی از منکر ۱۸۹
۱. قرآن ۱۸۹
۲. روایات ۱۸۹
- ب. فلسفه و آثار امر به معروف و نهی از منکر ۱۹۰
- ج. آثار ایجابی امر به معروف و نهی از منکر ۱۹۱
- د. آثار سلبی امر به معروف و نهی از منکر ۱۹۳

۱۹۳	۲-۳-۲- پاسنهای سرکوبگر.....
۱۹۳	الف: پاسنهای کیفری.....
۱۹۵	ب: پاسنهای اداری.....
۱۹۶	نتیجه گیری.....
۲۰۱	فهرست منابع.....
۲۰۱	منابع فارسی.....
۲۰۱	الف. کتابها.....
۲۰۲	ب. مقالات.....
۲۰۶	منابع عربی.....
۲۰۸	اسناد.....
۲۰۹	پایان نامه‌ها.....
۲۱۱	ضمیمه.....
	ضمیمه ۱. لایحه پیشنهادی وزارت امور اقتصادی و دارایی دربارهٔ مبارزه با پولشویی.....
۲۱۲	پولشویی.....
	ضمیمه ۲. لایحه مبارزه با پولشویی اعاده شده از شورای نگهبان (آخرین اصلاحیه).....
۲۲۰	۲۲۰.....
۲۲۳	ضمیمه ۳. متن قانون نمونه سازمان ملل برای مبارزه با پولشویی.....
۲۴۷	ضمیمه ۴. مقررات پیشگیری از پولشویی در مؤسسات مالی.....

مقدمه

الف: پیشینه تحقیق در این موضوع

در رابطه با پیشینه جرم پولشوئی در فصل اول به تفصیل سخن خواهیم گفت، ولی آنچه در اینجا بدان می‌توان اشاره کرد این است که سابقه عملیات پولشوئی حداکثر به سالهای ۱۹۳۰ به بعد باز می‌گردد و سابقه آن به عنوان یک جرم حداکثر ۲ دهه می‌باشد که در همان زمان این اصطلاح استخراج گردید.

لازم به ذکر است که این جرم یکی از مباحث حقوقی جزای بین‌الملل می‌باشد و پیرو سابقه آن در حقوق جزای بین‌الملل، دارای سابقه‌ای نه چندان زیاد در حقوق جزای داخلی می‌باشد که توجه فقهاء و حقوقدانان را به خود جلب کرده است. به جرأت می‌توان گفت، از یک دهه گذشته به قبل هیچگونه مقاله یا کتابی در مورد این موضوع در داخل یافت نمی‌شود و پس از آن نیز منابع فارسی به صورت انگشت‌شمار می‌باشد که در چند سال اخیر این روند سیر صعودی به خود گرفته است.

ضمناً متذکر می‌گردد اولین مقاله در این باب در کشورمان در تیر ماه سال ۷۳^۱ به

۱. فریده تذهیبی، پولشوئی یا شستشوی پول، مجله آفاق بازرگانی صنایع و معادن، سال ۱۳۷۳.

رشتهٔ تحریر در آمده است و اولین پایان نامه به سال ۷۵^۱ به ثبت رسیده است که اکثر قریب به اتفاق آنها جرم پولشوئی را از منظر قواعد و قوانین بین المللی بررسی نموده‌اند و کمتر به جنبه‌های فقهی و مبانی نظری آن پرداخته‌اند که در این نوشتار، سعی بر آن است که بر جنبه‌های فقهی آن در حد توان پرداخته شود.

ب: اهمیت موضوع

امروزه با توجه به تبدیل جامعه بشری به سوی دهکدهٔ جهانی و افزایش بیش از پیش ارتباطات ملی و بین‌المللی، افزایش قابل توجه تعداد جرائم ارتكابی در سالهای اخیر امری کتمان ناپذیر است که طبق گزارش دبیرخانه سازمان ملل متحد، میزان جرائم گزارش شده در سطح جهان به طور متوسط سالانه ۵٪ افزایش داشته است که پس از بررسیهای آماری به این نتیجه می‌رسیم که این میزان، از میزان رشد جمعیت و رشد اقتصادی بسیاری از کشورها بالاتر است و براساس نظریهٔ دهکده جهانی، دیگر اصل تمرکز جرم در داخل سرزمینها معنائی نداشته و بسیاری از جرائم در یک نقطه از جهان آغاز شده و در نقطه دیگر به ثمر می‌نشیند و از دیگر سو، جرائم ارتكابی علاوه بر اینکه جنبهٔ فراملی یافته است، از حالت فردی خارج شده و حالت سازمان یافته به خود گرفته است.^۲

جامعهٔ جهانی پس از بررسیهای متعدد، در دهه‌های اخیر به دستهٔ جدیدی از جرائم پی برده است که نام جرائم «سازمان یافته فراملی» بر آنها نهاده است. این جرائم همسان با رشد جوامع بشری در زمینه‌های فن‌آوری، حمل و نقل، ارتباطات، تجارت و امثال آن رشد کرده و سازمانهای جنائی را تشکیل داده‌اند که فعالیتهایشان از مرز

۱. عباس بابایی خانه‌سر، پاکسازی پول و نقش آن بر جرایم فراملی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۳۷۵.

۲. حسین میرمحمدصادقی، تطهیر پول، اولین کارگاه سراسری علمی کاربردی قضات دادگاههای انقلاب اسلامی کشور در امر مبارزه با مواد مخدر، ناشر مربع آبی، چاپ اول، ۱۳۸۱، ص ۹۱.

کشورها فراتر رفته و در کشورهای مختلف و به صورت منطقه‌ای، قاره‌ای و حتی جهانی فعالیت می‌کنند.

منظور از این دسته جرائم، جرائم سازمان یافته فراملی است که باعث نقل و انتقال غیرقانونی اطلاعات، اشیاء و اشخاص... از مرزهای یک کشور به کشور دیگر می‌شود و از آنجائی که هدف اصلی این سازمانها، درآمد مادی می‌باشد و این درآمدها باید در یک محل از حالت مجرمانه بودن و کثیف بودن خارج شده و ظاهری قانونی به خود بگیرد، یکی از مهمترین این جرائم، جرم «شستشوی اموال کثیف ناشی از جرم» می‌باشد که مجرمین، درآمدهای نامشروع خود را که سالانه بر صدها میلیارد دلار بالغ می‌گردد تطهیر نموده و وجوه تطهیر شده را در راستای تحکیم سازمانهای جنایتکارانه و توسعه فعالیت آن در نفوذ و ارکان حکومتها برای فاسد کردن آنها و تضعیف نظام سیاسی و اقتصادی کشورها به کار می‌گیرند تا به اهداف خود نائل گردند.

جرم پولشویی در عداد «جرائم سازمان یافته فراملی» جای می‌گیرد که همانند دیگر جرائم این دسته از قبیل فحشاء، قمار، قاچاق انسان، و امثال آن دارای خصیصه‌هایی از جمله جمعی بودن و سازمان یافته گی می‌باشد و لذا اگر یک نفر از اعضای سازمان و باند دستگیر شود، سازمان با جایگزین کردن فرد دیگری به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

از دیگر خصیصه‌های این جرم، سخت بودن کشف آن است، چرا که مجرمین از روشهای بسیار پیچیده‌ای استفاده می‌نمایند و از دیگر سو، با توجه به این که هدف سازمانهای جنایتکار کسب درآمد است و این درآمدها باید قانونی جلوه داده شود، چرا که تمام این جرائم بخاطر عدم اعتماد به طرف مقابل، عمدتاً بصورت نقدی انجام می‌گیرد و برای استفاده، باید ظاهری قانونی بخود بگیرد، بر همین اساس، رأس هرم جرائم سازمان یافته فراملی، جرم پولشویی است که با مبارزه با آن به عنوان جرم مانع، می‌توان از وقوع جرائم منشأ نیز تا حد زیادی جلوگیری کرد.

به عبارت دیگر، جرم پولشوئی با توجه به ویژگی‌هایی که در بالا ذکر گردید از قبیل فراملی بودن، سازمان یافتگی، حرفه‌ای بودن، تعدد مباشرین و سخت بودن کشف این جرم و درآمدهای کلان و نجومی، در ابعاد مختلف جرم شناختی، سیاسی و اقتصادی دارای اثرات منفی می‌باشد.

در بعد جرم شناختی، این پدیده شوم باعث می‌گردد جرائم منشأ که از جرائم شدید و بعضاً با ویژگی‌های پولشوئی می‌باشند گسترش پیدا کنند که از جمله آنها می‌توان به فحشاء، قمار، مواد مخدر، قاچاق انسان، فراز از مالیات، رشاء و ارتشاء اشاره نمود.

در بعد اقتصادی، اثرات تخریبی بسیاری بر اقتصاد کشورها می‌گذارد. پولشوئی باعث تخریب بخش واقعی اقتصاد، تخریب بخش خصوصی، کاهش بهره‌وری در بخش اقتصاد و افزایش ریسک خصوصی سازی می‌گردد.

اما در بعد سیاسی، دلالت جرم پولشوئی که بصورت سازمان یافته و فراملی عمل می‌کنند برای پیش برد اهداف خود، در ارکان نظامهای سیاسی نفوذ کرده و آنها را برای پیش برد اهداف مورد نظر، با خود همراه می‌کنند. به عنوان مثال، کارتل‌های مواد مخدر صدها نفر را در سراسر جهان در استخدام خود دارند که نه تنها در راستای توزیع مواد مخدر، بلکه حتی در زمینه اموری مثل تأثیرگذاری بر افکار عمومی یا تلاش برای تدوین قوانین مناسب که فعالیت آنها را تسهیل نماید، قدم برمی‌دارند. این افراد با جلب نظر سیاستمداران یا نمایندگان پارلمانهای دنیا یا افراد مؤثر در پلیس و فاسد کردن ایشان، آنها را با خود همراه می‌کنند و در این راه هزینه‌های بسیار زیادی را متحمل می‌شوند.

پول و قدرت ناشی از اینگونه جرائم سازمان یافته در جهت تضعیف نظام اقتصادی، سیاسی و حتی قضائی کشورها بکار می‌رود. وقتی بودجه سالانه بسیاری از کشورهای فقیر و کوچک دنیا از درآمد سالانه برخی از سازمانهای جنائی جهانی بسیار

کمتر باشد، تردیدی باقی نمی‌ماند که این گونه سازمانها می‌توانند نقش مهمی در تحمیل خواسته‌های خود بر سرنوشت آن کشورها و حتی به مزدوری کشاندن سیاستمداران، مأموران دولتی، قضات، افراد پلیس و مأموران مالیاتی و خرید آنها با پول باد آورده داشته باشند.

وابستگی بعضی کشورها از جمله سوئیس، جزائر کارائیب و یا دبی در آسیا، به شبکه‌های سازمان یافته جنائی باعث گردیده که حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی این کشورها به ادامه فعالیت و حیات این سازمانها مرتبط گردد، لذا این کشورها به «بهشت مالیاتی» یا «Tax haven» مشهور شده‌اند.

چرا که در این کشورها اصل رازداری بانکها، بدون استثناء مورد پذیرش می‌باشد و با توجه به این اصل، همکاریهای بین‌المللی برای تبادل اطلاعات جهت کشف پولهای مشکوک خدشه‌دار می‌گردد و لذا از بیم این که با افشای اسرار مشتریان، رغبت مشتریان به افتتاح حساب در این بانکها کم گردد، اصل رازداری کاملاً رعایت شده و لذا محل امنی برای شستشوی پولهای مشکوک محسوب می‌گردد.

با توجه به توضیح مختصری که در بالا داده شد و با توجه به حجم فعالیتهای جنائی بین‌المللی برای کسب درآمد که انگیزه اصلی ارتکاب این جرائم است، با مبارزه با جرم پولشویی که رأس هرم این جرائم می‌باشد، از جرائم منشأ بسیاری می‌توان جلوگیری کرد. و از دیگر سو اهمیت تحقیق و بررسی و تقنین در زمینه این جرم آشکار می‌گردد.

لکن آنچه که بیان آن ضروری می‌باشد این است که تحقیقات و بررسیهایی که تا به حال در کشور ما بر روی این جرم انجام گرفته است، عمدتاً از منظر اسناد بین‌المللی بوده و لذا با توجه به ابتناء قوانین جزائی ما بر فقه پویا و جواهری، کمتر به مسائل ثبوتی و نظری و فقهی این جرم پرداخته شده است، چرا که روند جرم‌انگاری و کشف این جرم با بسیاری از قواعد و اصول مسلم فقهی و حقوقی در تعارض و تقابل می‌باشد از